

Telefonnálið

Fleiri ferðir er skrivað í Føroya Sosial Demokrat um telefonina, hvør ið ábyrgd hevur av tí, ið fram er farið her o. s. fr. Hetta eru spurningar, ið eg ikki kann taka dagar ímillum, men skal eg siga frá, hvussu er suðuri í Høvi.

Telefonsambandið millum Tvøroyri og Vág gongur um Hov, telefonlinjur liggja framvið stöðini í Høvi, og gjøgnum nógv ár hevur so Hov havt samband á báðum linjum. Tað var tá soleiðis, at ta sokallaðu nýggju linju kundi Hov ikki nýta, uttan tað vóru neyðsendarboð, ið sendast skuldu, vit skuldu bert nýta tað gomlu linjuna ið gekk norðureftir um Øravík og suðureftir um Porkeri.

Fyri o. u. 2—3 árum síðani varð nýggj linja lögð til Vágs aftur, henda varð so ikki lögð inn í Høvi. Nú stóð væl til hugsaðu vit, nú nýtist ikki at bíða so leingi hvørja ferð vit skuldu ringja, Vág og Tvøroyri komu ikki at nýta gomlu linju so ofta.

Men hvat hendi, nú hava teir tikið tað sokallaðu nýggju linju út frá telefonstöðini í Høvi, samstundis sum teir hava kvett sambandið við Tvøroyri og Øravík norðureftir.

Skulu vit fáa samband við aðra bygd, kunnu vit bert ringja til Porkeris og Vágs, Vágur skal so seta okkum í samband við hinar bygdirnar.

Um nú Porkeri fer at nýta linjuna, teir kunnu so ringja næstan Føroyar runt, aðrenn tað verður gjørligt at sleppa fram at hjá okkum. Tað kann gott vera, at vit ikki hvønn dag í árinum hava fyri neyðuni at senda snarboð, men tá okkur er hetta fyri neyðuni hava vit onga telefon, tað er ikki stuttligt.

Mangan er tað hent, at grind er komin inn á fjórðin, og eru so boðini send gjøgnum telefonina til sýslumannin, um nú tað skuldi hent at grind komu, og Porkeri nýtir linjuna, mugu vit senda bil til Porkeris fyri at biðja tey slita samrøðu fyri at fáa grindaboðini íggjøgnum — fara yvir um ána eftir vatni —, verri er tá vit hava neyðsendarboð eftir jarðamóður og lækna, og um tað óhapp skuldi hent at fólk doyði, tí vit ikki finga boðini fram rættstundis, hvør hevði tá ábyrgdina uttan telefonverkið.

Nú vil kanska onkur siga, at tað kann ikki bóta nakað um tey syndarlugu figgjarligu viðurskiftir hjá verkunum, at Hov missir sitt góða telefonsamband tað hevur havt, ikki sørt. Tá óklárt var á einari linju ringdu tey til Hovs, fyri at fáa at vita antin tað var millum Hov og Vág ógreitt var ella millum Hov og Tvøroyri. Tá hetta so var klárt, fóru telefonmenninir at leita á tí stöðini ógreitt var, til teir funnu brekið, nú skulu teir at leita frá báðum síðum eftir honum, tað vil siga, at tað kostar tað duplta at fáa greitt eitt brek nú. So teir einastu, ið fáa nakað gott burturúr at linjunar eru akkveittar við Hov, eru telefonmenninir.

Tað mest harmiliga við hesum er

tað, at teir nýta Marshallpening fyri at bóta um telefonina í Havni, meðan vit eru fleiri ferðir verri staddir, enn tá Jacobsen var verkfrøðingur á telefonstöðini fyri einum mannsaldri síðani.

Nú ein dagin taldu vit eftir, hvussu oftani vit ringdu fyri at fáa samband við ein keypmann í Havni, vit ringdu 24 ferðir, tá mátti maðurin bara fara av stöðini og skriva til Havnar. Ein annar bað um eitt nummar í Havn dagin fyri og ringdu vit nakrar og tretivu ferðir, aðrenn vit finga samband.

Í reglunum fyri nýtslu av Marshallpeninginum stendur, at hesin peningur skal koma øllum landinum til góðar, soleiðis er ikki gjørt við verkunum. Áhugavert hevði verið at fingið at vita, hvør eigur skuldina fyri hesum. Er alt so samangrøvið, so fast samantbundið, at vit ikki kunnu fáa at vita, hvør hetta hevur gjørt og hvi tað er gjørt. Vit krevja at fáa at vita hetta!!!

Hovbingur.

MILLUM UNGFÓLK

Meðan Anna var í Høvn.

So var tað brúðleypslögurin. Fjallið kom nú at fara við meginpartinum av oktoberkortinum. Best var tí at vita, um nakað fekt úr landsstýrinum. Hann fór tí út í Tinganes, men har bóðu tey hann koma aftur um tveir tímar, tí tann ráðharrin, ið hevði lögini undir sær, var staddur umborð hjá russum til Vodkafeitslu.

Pól Petir fór tí inn á verishúsið, keypti sær eina flösku av marshalli og setti seg at hugsa um framtíðina. — Tað fór at verða slatran á geilarnhornunum, tá ið kellingarnar fóru at standa við hondunum undir fyrklæðnum og hyggja eftir »Róki«, meðan hann lossaði tumbur, takjarn, sement, ovnar, borð, stólar, sengur og vöggur. Mundi ikki Jens Petir Tuflu-trant og Sefelius Torvmoldsheggj fara at verða undarluga við, tá ið teir fóru at knossa vaskigrýtur og springmadrasur niðan frá. Mundi ikki skráðugákurin sjálvur, Sigga í Suppustovu, fara at gerast heldur lágmalet, tá ið Pól Petirsberg fór at standa handan fyri smáttuna hjá henni. Hvussu himmalvend fóru ikki eyguni á meinigheiti at vera, tá ið hann fór at standa innari í kórnum í stockholmskum kamgarðsbúna? Hvussu fóru boðini ikki at fúka um bygdina, tá ið tað frættist, at kl. hálvum fyra í nátt í øllum kavarokinum hevði Pól Petir verið eftir jarðamóðurini? Hvussu vælsignað, tá ið litla systur fór at vera komin. Fyri sær sá hann sitt egna blóð í einum nýggjum ílæti, tannleyst, grátandi, meðan tær hvítu blæurnar veittraðu í tí kalda »skulinginum« har uttari. Seg sjálfvan sá hann ovurkátan, smilandi og í vóitum taka inn av snórinum. —

Nú var klokkan vorðin so nógv, teir tveir tímarnir vóru farnir, Hann fór út aftur, bar órindini fram. »Júski« segði landsstýrismaðurin við einum vodka-smíli, »fyri formálitirnar skyld er tað sikkurt best, at tygum senda inn ein skriftligan ansøging, har tygum bemerkja, hvat slags tygum vilja hava, hvussu stórt kvantum o. s. fr. Ansøgingurin skal so koma til behandling næstu ferð við hava móti. Eg skal anbefala hann, Dasvidanja!« (t. e. sum danir siga: »þá gensyn.«).

Pól Petir takkaði og fór.

K. Wang, kólegi

Orkar tú ikki, kólegi, at verja stjórnarborgina uttan at leggja á lærarastættina, fari eg at taka synd í tær, tí tað höggið kundi komið at stokkið aftur.

Men tú um tað.

Eg haldi tað var gott framstig fyri bygdaskúlalærararnar, ið seinasta læraralöningarlógin gav. Men hon broytti einki lönina við realskúlarnar.

Hetta framstigið er bygdaskúlalærarunum væl unt, tí teir sátu illa undir krígnum og fyrstu árinu aftaná krígg-ið. Og tað er bara beint, at löndrátturin ikki er stóri til realskúlarnar enn til bygdaskúlarnar, tí fólkaskúlin er aðalskúlin fyri fólk. Tú nýtist tí ikki at spyrja, um eg vil seta uppskot um at lækka fólkaskúlalæraralönin.

Annars haldi eg, at tú ert ógvuliga óvarin at kasta við, at fólkaflokkurin ikki greiddi atkvøðu fyri læraralöningarlógin.

Tað er rætt, at hann ikki gjørditað. Men hann gjørdi tað, sum fyri føroyingar figgjarliga vildi verið dupult so tungt sum í dag: Hann setti fram uppskot, ið vildi givið lærarunum ikki minni lön, men sum segði, at føroyingar skuldu gjalda alt — *altso eisini 800.000 kr., ið staturin rindar í dag.*

Tað, ið eg havi funnist at umsitingini viðvíkjandi, skjýtur til yvirskipanina og ikki til at tann einstaki tænastumaðurin fær ov nógv.

Hugsu um munin millum landsnevndarumsitingina og tað, ið núverandi umsiting kostar, so kanska tú, æraði kólegi, dregur á annan bógv í diskutióini.

10/9-1952.

P. M. Dam.

Russar og norðmenn

Enskir trolarar liggja dagliga við kaj ymsastaðni í Føroyum og bóta trol o. a.

Tað hava teir sambært lógir landsins ikki loyvi til.

Í summar hava nógvir norðmenn liggið inni millum oyggjarnar og reinsað og salta sild.

Hetta er eisini grovt lógarbrot. — Yviri í Noreg verður ógvuliga strangliga farið fram móti føroyingum um teir havast at einumhvörjum inn-anfyri 4 fjórðingamarkið.

Men russarnir, teir fáa av at vita. Fyri jól í fjór var eitt russiskt sildaskip á Hvannasundi. Stutt eftir fór Madsen, kommandörkapteynur, norður at fáa sær frágreiðingar um hetta skip.

Beinan vegin sum nakrir russar komu inn á Fuglafjörð varð farið norður við »Thorshavn«.

Herfyri vóru russar komnir inn fyri Kvívík. Alt í einum reyð Hákun Djurhuus, landsstýrismaður, norður hagar, o. s. fr.

Higartil hevur úrslitið einans verið: ein ófóruð blískapur frá russum.

Hetta er sjóverja við lit, ið vit so knappliga hava fingið.

Hetta er bert gleðiligt, aftaná allar gremjingarnar í mannaminni, men hon hevur tíværi tað stóra brekið, at hon oftast leitar skeivar leiðir.

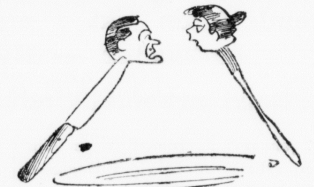
Varð líka væl hidið vakt eftir norðmonnum o. ø., ið rekast inni á firðunum í ólógligum órindum, var frægari vorðið, tá vildu allar tjóðir akta tronga sjómak okkara.

kvinnan

Í farnu viku var áhugaverð stevna í kókinstri hildin í London. 18 lond settu upp hvør sín køk og vístu, hvussu tjóðarrætturin hjá teimum ymsku londunum varð tilgjörður. Danmark mótti við eggum, smóri, bacon og osti. Fyri tey flestu londini vóru tað sendimannakonurnar, ið gjørdur matin. Úr Danmark varð tei ein kvinnuligur konsulentur í matgerð.

Sætt og hoyrt

afturvið sild og sild og

— Hevur frú Jensen hoyrt, at frú Petersen er vorðin so feit at hon hevur fingið forboð fyri at dansa? —

— Hevur læknin noktað henni? —

— Nei, byggingevndin. —

Konan: »Eg bað teg keypa eina skjúrtu av sama slag, sum handan, tú ert í. Var eingin at fáa?«

Maðurin: »Nei, tað vóru knappir í øllum.«

FYLGIR TÚ HØ?

A. Hvar er »Tróndur í Gøtu«?

- 1) í Grönlandi?
- 2) við Bjarnaoyna?
- 3) á Skálafirði?

B. Hvør hevur yrkt: »Vindvargur«?

- 1) Tummas Djurhuus?
- 2) Pól F.?
- 3) Hákun Djurhuus?

C. Hvussu nógvu lön fær »rikisumboðsmaðurin«?

- 1) 22.000 kr.?
- 2) 18.000 —?
- 3) 44.000 —?

1. C. 2. B. 3. A.

SVAR:

Fyrsti dieselmotorurin gjørdur í Íslandi

55 ár aftaná at týski vísindamaðurin Rudolf Diesel hevði gjørt hin fyrsta dieselmotorin, var hin fyrsti dieselmotorurin, ið gjørdur er í Íslandi, royndur. Hetta hendi fyrst í hesum mánaðinum. Líka til royndarløtuna var hetta eitt stórt loyndarmál. Motorurin er 12—15 hk. og gjørdur á motorverksmiðjuni »Höðinn« í Reykjavík. Stórar vónir verða settar til hetta framstig, ið einans fyri motorinnflutning nýta íslendingar frá 6—10 milj. kr. í fremmandum gjaldoyra árliga.